

32. Ders (17.3.1989 tarihli ders notu)

Dersin amacı:

1. Sayıların ve yaş ifadelerinin öğrenilmesi
2. “Ne ... ne de ...” yapısının öğrenilmesi

مَازِنُ ابْنُ السَّيِّدِ فَرِيدٍ

Mâzinun ibnu's-seyyidi Ferîdin

Mazin, Ferit Bey'in oğludur.

عُمْرُهُ تِسْعَةُ أَغْوَامٍ.

Umruhû tis'atu ağvâmin.

Yaşı dokuzdur.

وَلَدٌ نَشِيطٌ أَسْمَرُ

Veledun neşîton esmeru

Esmer, hareketli bir çocuktur.

ذُو عَيْنَيْنِ سَوْدَاوَيْنِ ذَكِيَّتَيْنِ

Zû ayneyni sevdâveyne zekiyyeteyni

Siyah gözlü, zeki bakışlıdır.

هُوَ لَيْسَ سَمِينًا وَلَا نَحِيفًا

Huve leyse semînen velâ nahîfen.

Ne şişman, ne de zayıftır.

هُوَ لَيْسَ طَوِيلًا وَلَا قَصِيرًا.

Huve leyse tavîlen velâ kasîran.

Ne uzun, ne de kısadır.

هُوَ وَلَدٌ وَجْهُهُ جَمِيلٌ ذُو ذَقْنٍ مُدَبَّبٍ

Huve veledun vechuhû cemîlun, zû zaknin mudebbebin.

O, oval ve güzel yüzlü bir çocuktur.

عُمْرُهُ تِسْعُ سَنَوَاتٍ

Umruhû tis'u senevâtin

Dokuz yaşındadır.

سِنُّهُ تِسْعَةُ أَغْوَامٍ

Sinnuhû tis'atu ağvâmin

Dokuz yaşındadır.

Yıl	Sene	سَنَةٌ
Yıllar	Senevât	سَنَوَاتٌ
Yıl	Âm	عَامٌ
Yıllar	Ağvâm	أَعْوَامٌ
Yaş	Sin	سِنٌ
Yaş	Umr	عُمُرٌ

وَيَذْهَبُ إِلَى مَدْرَسَةِ إِبْتِدَائِيَّةٍ

Ve yezhebu ilâ medrasetin ibtidâiyyetin.

İlkokula gidiyor.

يَقُولُونَ إِنَّهُ (إِنَّ مَازِنًا) يُمَاتِلُ أَبَاهُ

Yekûlûne innehû (İnne Mâzinen) yumâsilu ebâhu.

Onun (Mazin'in) , babasına benzediğini söylerler.

هُوَ تَلْمِيزٌ مُدَبِّبٌ ذَكِيٌّ وَ مُوَاطِبٌ

Huve tilmîzun mueddebun zekiyyun ve muvâzibun.

O çalışkan, zeki ve terbiyeli bir öğrencidir.

تُحِبُّهُ مُعَلِّمَتُهُ وَ هُوَ الْآخِرُ يُحِبُّهَا كَثِيرًا

Tuhibbuhû muallimetuhû ve huve'l-âharu yuhibbuhâ kesîran.

Bayan hocası onu sever. O da hocasını çok sever.

تُحِبُّهُ مُعَلِّمَتُهُ وَ هُوَ أَيْضًا يُحِبُّهَا كَثِيرًا

Tuhibbuhû muallimetuhû ve huve aydan yuhibbuhâ kesîran.

Bayan hocası onu sever. O da hocasını çok sever.

هُوَ طَيِّبُ الْقَلْبِ وَ وَدُودٌ كَذَلِكَ

Huve tayyibu'l-kalbi ve vedûdun kezâlîke.

İyi kalpli ve sevecendir.

وَ لَهُ كَثِيرٌ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ

Ve lehû kesîrun mine'l-esdikâi.

Çok arkadaşı var.

يَوَدُّهُ كُلُّ أَصْدِقَائِهِ وَ زُمَلَائِهِ

Yevedduhû kullu esdikâihî ve zumelâihî.

Bütün arkadaşları onu sever.

عُمُرُ الْوَلَدِ سَبْعُ سَنَوَاتٍ

Umru'l-veledi seb'u senevâtin.

Çocuk yedi yaşındadır. (Çocuğun yaşı yedidir.)

عُمُرُ الْوَلَدِ خَمْسُ سَنَوَاتٍ

Umru'l-veledi hamsu senevâtin.

Çocuk beş yaşındadır. (Çocuğun yaşı beştir.)

سِنُّ الْوَلَدِ ثَلَاثُ سَنَوَاتٍ

Sinnu'l-veledi selâsu senevâtin.

Çocuk üç yaşındadır. (Çocuğun yaşı üçtür.)

عُمُرُ الْبِنْتِ أَرْبَعُ سَنَوَاتٍ

Umru'l-binti erbau senevâtin.

Kız dört yaşındadır. (Kızın yaşı dördtür.)

عُمُرُ الطِّفْلِ سَنَتَانِ اثْنَتَانِ

Umru't-tifli senetâni (isnetâni).

Çocuk iki yaşındadır. (Çocuğun yaşı ikidir.)

عُمْرُ الْبِنْتِ عَشْرَ سَنَوَاتٍ

Umru'l-binti aşara senevâtin.

Kız on yaşındadır. (Kızın yaşı ondur)

عُمْرُ الطِّفْلِ ثَمَانِي سَنَوَاتٍ

Umru't-tifli semânî senevâtin.

Çocuk sekiz yaşındadır. (Çocuğun yaşı sekizdir.)

عُمْرُ الطِّفْلِ سَنَةً وَاحِدَةً

Umru't-tifli senetun vâhidetun.

Çocuk bir yaşındadır. (Çocuğun yaşı birdir.)

عُمْرُ بِنْتِ فَرِيدٍ خَمْسَةَ أَغْوَامٍ

Umru binti Ferîdin hamsetu ağvâmin.

Ferit'in kızının yaşı beştir.

عُمْرُ إِيَادٍ سَبْعَةَ أَغْوَامٍ

Umru İyâdin seb'atu ağvâmin.

İyad'ın yaşı yedidir.

Sayı	Aded	عَدَدٌ
Sayılar	Ağdâd	أَعْدَادٌ

Mastar	Emir	Muzari (Şimdiki z.)	Mazi (Geçmiş zaman)
إِسْتَعْمَلَ	إِسْتَعْمِلْ	يَسْتَعْمِلُ	إِسْتَعْمَلَ
İstiğmâl	İstağmil	Yestağmilu	İstağmele
Kullanmak	Kullan	Kullanıyor	Kullandı

*****

مُفْرَدٌ "أَعْوَامٌ" مُذَكَّرٌ
Mufredu ağvâm muzekkerun
“Ağvâm: Yıllar” kelimesinin tekili, erildir.

لِذَا لَا بُدَّ أَنْ نَسْتَعْمِلَ عَدَدًا مُؤَنَّثًا مَعَهَا
Lizâ lâ budde en nestağmile adeden muennesen ma'ahâ
Bunun için onunla birlikte dişil sayı kullanmamız gerekir.

عُمْرُ صَدِيقَةٍ وَدَادَ ثَمَانِيَّةُ أَغْوَامٍ

Umru sadîkati Vidâde semâniyetu ağvâmin.

Vidad'ın kız arkadaşının yaşı sekizdir.

Not: Vidad, bir bayan ismidir.

عُمْرُ صَدِيقَةٍ أُخْتِ إِيَادٍ ثَمَانِيَّةُ أَغْوَامٍ

Umru sadîkati uhti İyâdin semâniyetu ağvâmin.

İyad'ın kız kardeşinin arkadaşının yaşı sekizdir.

Kural: 1'den 10'a dek, sayılacak kelimenin tekiline bakılır. Tekilin cinsiyetine zıt cinsiyetteki sayıyla bu kelime, izafet (isim tamlaması) yapılır. Kelimenin tekili müennesse çoğuluyla zıt cins kullanılır.

سَبْعَةُ كُتُبٍ

Seb'atu kutubin

Yedi kitap

خَمْسُ كُرَّاسَاتٍ بَيَاضَاءَ

Hamsu kurrâsâtin beydâe

Beş beyaz defter

*****

أَسْمَرُ: لَوْنُهُ بَيْنَ الْأَسْوَدِ وَالْأَبْيَضِ

Esmeru: Levnuhû beyne'l-esvedi ve'l-ebyadi

Esmer: Rengi beyazla siyah arasıdır.

الذَّهَبُ مَعْدَنٌ ثَمِينٌ ذُو لَوْنٍ أَصْفَرَ

Ez-zehebu mağdenun zû levnin asfara

Altın, sarı renkli değerli bir madendir.

ذَهَبِيٌّ: ذُو لَوْنٍ ذَهَبٍ (بِلَوْنِ الذَّهَبِ)

Zehebiyyun: Zu levni zehebin (Bi levni'z-zehebi)

Altın rengi: Rengi, altın renginde (altın renkli) olan.

بُرْتُقَالِيٌّ: بِلَوْنِ الْبُرْتُقَالِ

Burtukâliyyun: Bi levni'l-burtukâli

Turuncu: Portakal renginde olan

عَسَلِيٌّ: بِلَوْنِ الْعَسَلِ

Aseliyyun: Bi levni'l-aseli

Ela: Bal renginde olan

الْبُنِّيُّ: يَلُونِ الْبُنِّ الْمُحَمَّصِ

El-bunniyyu: Bi levni'l-bunni'l-muhammas

Kahverengi: Kavrulmuş kahve rengine olan

Kelimeler:

Canlı, hareketli ,aktif	Neşît	نَشِيطٌ
-------------------------	-------	---------

Çoğul için:	Tekil dişil kelime için:	Tekil eril kelime için:
سُمُرٌ	سَمْرَاءٌ	أَسْمَرٌ
Sumr	Semrâ	Esmer
Esmerler	Esmer bir bayan	Esmer bir erkek

Çoğul için:	Tekil dişil kelime için:	Tekil eril kelime için:
شُقُرٌ	شَقْرَاءٌ	أَشَقَرٌ
Şukr	Şakrâ	Eşkar
Sarışınlar	Sarışın bir bayan	Sarışın bir erkek

Çene	Zakn	ذَقْنُ
Çeneler	Zukûn	ذُقُونُ
Oval	Mudebbeb	مُدَبَّبُ
Birine benzedi	Mâsele fulânen	مَاتَلْ فُلَانًا

Mastar	Muzari (Şimdiki z.)	Mazi (Geçmiş zaman)
وَدَّ وَدَّ وَدَّ وَدَّ	يَوَدُّ	وَدَّ
Vid, vud, ved, vidâd	Yeveddu	Vedde
Sevmek (birden fazla mastarı vardır)	Seviyor	Sevdi

Sevecen, arkadaş canlısı	Vedûd	وَدُودٌ
İyi kalpli	Tayyibu'l-kalb	طَيِّبُ الْقَلْبِ
Bir kez, bazen, arasıra	Târaten	تَارَةً
Birini sevdi	Vedde fulânen	وَدَّ فُلَانًا

آيْفَرُ فَتَاتُ سَمْرَاءُ
Ayfer fetâtun semrâu
Ayfer, esmer bir kızdır.

فَاطِمَةُ فَتَاتٌ شَقْرَاءُ

Fâtîme fetâtun şakrâu

Fatma sarışın bir kızdır.

عَلِيٌّ شَابٌّ أَشَقْرُ

Ali şâbbun aşkaru

Ali, sarışın bir gençtir.

جَلَالُ شَابٍّ أَسْمَرُ

Celâl şâbbun esmeru

Celal esmer bir gençtir.

تَوَدُّ إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى

Teveddu ihdâhuma'l-uhrâ.

Biri, diğerini sever.

(İki bayandan bahsediliyor)

يَوَدُّ صَدِيقٌ صَدِيقًا

Yeveddu sadîkun sadîkan

Arkadaş, arkadaşı sever.

(İki erkekten bahsediliyor)

مَازِنُ يُحِبُّ اللَّعْبَ كَثِيرًا.
Mâzin yuhibbu'l-lağbe kesîran
Mazin oyunu çok sever.

وَبَعْدَ عَوْدَتِهِ مِنَ الْمَدْرَسَةِ يَلْعَبُ (تَارَةً) مُدَّةً كَثِيرَةً
Ve bağde avdetihî mine'l-medraseti yel'abu (târaten) muddeten kesiraten
Okuldan döndükten sonra (bazen) çok uzun süre oyun oynar.

Kaynak:

İstanbul Üniversitesi emekli okutmanı Mustafa Seçkin'in derslerinde tuttuğum notlardan derlemedir. Mustafa Seçkin hakkında bilgi için tıklayınız:

http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum_sayfasi/dogudilleri/emektar_hocalar.htm

<http://www.istanbuldakianadolu.com/istanbul/fethi-gemuhluoglunu-mustafa-seckinle-tanimak/>

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

Temmuz - 2011

araphocam@yahoo.com

Hazırladığım tüm dosyalara ulaşmak için tıklayın:

<http://www.materyal.org.tr/arapca/dosyalar.php?uk=380000>